

KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Kent Estetiği Yönetmeliği

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu yönetmelik, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde reklam, tabela, gölgelik (tente),saçak, boş alan, yapı ve arsa kullanımına ilişkin düzenleme yapma, iletişim ve haberleşme araçlarının yol açtığı görsel kirliliği ortadan kaldırma, reklam asma ve ticari tabela kullanımını düzenleme, şehir estetiğine katkıda bulunma, düzenli bir kentsel çevre oluşturma, görüntü kirliliğinin önleme amacıyla; bu işleri yapan gerçek ve tüzel kişilerle kamu kurum ve kuruluşlarının uyması gereken usul ve esasları içerir.

Yasal dayanak

MADDE2- (1) Bu yönetmelik, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7ncimaddesinin (g) bendi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15inci maddesinin (b) ve (n) bendi, 3194 sayılı İmar Kanununun8 inci maddesinin (j) bendi ve 21 inci maddesi ile Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 5inci ve 66 ncı maddeleri ile ilgili diğer mevzuatlara dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE3-(1) Bu yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) **Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonu:** 3194 sayılı İmar Kanunun 8 inci maddesinin (j) bendi ile Planlı Alanlar İmar yönetmeliğinin ilgili hükümlerine dayanılarak bu Yönetmeliğin üçüncü bölümünde oluşum, görev ve yetkileri belirtilen, yönetmelikte açıklanan konularda ve şehrin estetiğine yönelik uygulamalarda karar veren komisyonu.
- b) **Kentsel Tasarım Rehberi:** Mekânın; imge, anlam ve kimlik kazanmasını, estetik ve sanat değerinin yükseltilmesini, kentsel yapı unsurlarının bir uyum içerisinde ve bütünlük oluşturacak şekilde düzenlenmesini amaçlayan, kılavuz niteliğinde kararları içeren belgeyi,
- c) **Sokak sağlıklaştırma proje ve uygulamaları:** Kentsel Alanlarda cadde ve cephe niteliği artıracak kentsel tasarım projeleri ile, Kentsel sit alanları ve koruma alanlarında, korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ve sokaktaki diğer yapıların özgün sokak dokusunu tanımlayan tüm öğelerle birlikte korunması ve belgelenmesine yönelik rölöve, restitüsyon, restorasyon, kentsel tasarım projeleri ile mühendislik dallarında yapılması gereken her türlü proje ve bunların uygulamalarını,
- d) **Kent mobilyası:** Şehirde insan ve araç trafiğinin geçtiği yerlerde estetik, fonksiyonel, ergonomik şekillerde yapılmış insanların hayat şartlarını kolaylaştıran(aydınlatma direkleri, oturma grupları, çevre düzenlemeleri ile ilgili saksılar, otobüs ve tramvay durakları, büfeler, çöp toplama elemanları, çocuk parkları, havuzlar, aydınlatma ve iletişim panoları, trafo binaları vb.) eleman ve reklam araçları,
- e) **Toplu taşıma araçları:** Metro, tramvay, otobüs, metrobüs, minibüs, midibüs, taksi vb. insanların toplu olarak seyahat ettikleri özel ve kamu vasıtalarını,
- f) **İlan:** Ticari amaçlı olmayan duyuru veya bilgilendirme araçlarını,
- g) **İlan Panosu:** Ticari amaçlı olmayan duyuru veya bilgilendirme araçlarının asıldığı veya sergilendiği alanları,
- h) **Reklam:** İnsanları gönüllü olarak belirli bir davranışta bulunmaya ikna etmek, belirli bir düşünceye yöneltmek, dikkatleri belirli bir ürüne, hizmete, fikir ya da kuruluşa çekmeye çalışmak, onunla ilgili bilgi vermek, ona ilişkin görüş ve tutumlarını değiştirmelerine veya belirli bir görüşü ya da tutumu

benimsemelerini sağlamak amacıyla oluşturulan; iletişim araçlarından yer ya da süre satın almak yoluyla sergilenen veya başka biçimlerde çoğaltılıp dağıtılan ve bir ücret karşılığında oluşturulduğu belli olan duyuruları,

i) **Reklam veren:** Ürettiği yada pazarladığı ürünün, hizmetin tanıtımını yaptırmak, satışını artırmak veya imaj oluşturup güçlendirmek amacıyla hazırlattığı, içinde firmasının veya ürün ve hizmet markasının yer aldığı reklamları yayınlamak, dağıtmak veya başka yollarla sergilemek üzere bedel ödeyen kişi veya kuruluşları,

j) **Reklam firması:** Reklamı hedef kitleye ulaştıran, iletişim kanallarının veya her türlü reklam taşıyan aracın sahibi, işleticisi veya kiralayıcısı olan gerçek veya tüzel kişileri,

k) **Reklam yerleri:** İlan ve reklamın konulup, asılabildiği her türlü yer ve alanları,

l) **Hareketli reklam araçları:** Binek ve ticari oto, bisiklet, kamyon, otobüs, uçak, zeplin, balon vb. üzerinde reklam yer alan hareketli araçları,

m) **Sabit reklam panoları:** Ürün ya da hizmetin mesajını aktarmak için belirlenen bölgelerde konumlandırılan büyük, orta ve küçük ölçekli açık hava reklam ünitelerini,

n) **Reklam ve tanıtım tabelası:** Işıklı veya ışısız, reklam amaçlı konulan reklam levhalarını,

o) **Tanıtım panosu:** Kent mobilyası niteliği taşıyan gece ve gündüz estetik görüntüsü olan ışıklı veya ışısız tanıtım elemanlarını,

p) **Direkli Tanıtım Panosu (Totem) :**Köşegen veya dairesel kesitli direk üzerine montajı yapılmış, binadan bağımsız bir alanda zemine sabitlenmiş, ışıklı veya ışısız reklam tabelasını,

q) **Toplu Ticari Tanıtım Tabelası:** Bir binada birden fazla ticari işyerinin bulunması halinde binadaki işyerlerinin her birine ait isim ve logosunun bulunduğu ve binanın giriş katında veya bahçesinde topluca yer alan ticari tanıtım tabelalarını,

r) **Bina Sağır Duvarları:** Pencere, kapı gibi boşluk alanları bulunmayan bina yüzey alanları,

s) **Bina yüksekliği:** Binanın kot aldığı noktadan saçak seviyesine kadar olan mesafeyi,

t) **Yönlendirme tabelaları:** Bu Yönetmelik kapsamında meydan, cadde, sokak, bölge, alan ve tarihi-turistik yerlerin adları ile kamu kurumlarının yerlerini işaret eden levhaları,

u) **Kutu Harfler:** Bina cephesine veya pano üzerine ayrı ayrı monte edilen harf veya sayılardan oluşan reklam ünitesini,

v) **Cam reklamları:**Pencerelerin iç yada dış yüzeylerine sabitlenmiş cam grafikleri ya da direkt cam yüzeylerin boyanması ile oluşturulmuş, binanın dışından görülebilen reklam uygulamalarını,

w) **Yer(zemin) reklamları:**Kamuya açık alanlarda veya bina ortak alanlarında zemin kaplaması üzerine uygulanan reklamları,

x) **Gölgelik (tente) :**Üzerine iş yeri isminin de yazılabileceği zemin kat seviyesinde bina cephesine monte edilen ve toplanıp açılabilen kumaş vb. malzemelerden yapılan dış cephe elemanlarını,

y) **Bez afiş vereklamlar:**Metruk binalar ile inşaat halinde veya cephe tadilatı yapılan binalar için kurulan iskele yüzeyine uygulanan reklamlar ile Kamu Kurum ve Sivil Toplum Kuruluşları Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri ile Üniversiteler tarafından kamuya ait alanlarda KahramanmaraşBüyükşehir Belediyesince yerleri belirlenen alanlara asılan bilgilendirme ve duyuruları,

z) **İletişim ve haberleşme araçları:** Her türlü anten, radyo ve televizyon vericileri ile baz istasyonları gibi araçları,

Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonu Oluşumu ve Çalışma Şekli

MADDE 4-

(1)Büyükşehir Belediyesinin yetki, görev ve sınırları içerisinde kalan yerlerde kentin estetiğine, tarihi ve doğal değerlerine uygun ilke kararları almak, yerleşik ve yerleşime yeni açılacak alanlardaki meydan, bulvar, cadde ve anayollara cephesi bulunan parsellerde yapılacak yeni yapı veya mevcut yapılar için şehircilik, mimarlık, kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı çerçevesinde estetik çözümlere dönük bina cepheleri, örnek kent mekânları ve kentsel tasarım projeleri elde etmek ve bu çerçevede hazırlanan projeleri incelemek, görüş bildirmek amacı ile "Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonu" oluşturulur.

- (2)Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon; Büyükşehir Belediyesi Kent Estetiği ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı'nın teklifi üzerine Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından atanan mevzuatta belirtilen sayı ve nitelikteki üyelere oluşur.
- (3)Büyükşehir Mimari Estetik Komisyona gerekli görülmesi halinde ilgili ilçe belediyelerinden, meslek odalarından ve ilgili birimlerden konusuna göre uzman kişileri çağırılabilir.
- (4)Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon çalışmalarının sekreteryaya ve raporörlük işlemleri Kent Estetiği ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığınca yürütülür. Sekreteryaya, gerekli gördüğü durumlarda toplantı gündemi, günü, saati ve yerini değiştirme hakkına sahiptir.
- (5)Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon, sekreteryasının belirleyeceği gün, saat ve yerde ayda en az bir kez salt çoğunlukla toplanır, kararları çoğunlukla alır.
- (6)Oturum gündem maddeleri içerisinde, sit alanları içinde veya taşınmaz tescilli kültür varlığı ve koruma alanı sınırlarında yer alan bir konu olması durumunda en az 1 KUDEB uzmanı üye bulunması zorunludur.
- (7)Asıl üyelerin toplantıya katılamama durumunda, yerlerine görevlendirilecek yedek üyeler toplantı katılımcısı olabilirler.
- (8)Raporör, görevlendirilmesi durumunda aynı zamanda komisyon üyesi olabilir.
- (9)Gündemdeki konu ile kişisel ve birinci dereceden hısımları açısından ilişkisi veya çıkarı olan üye bu konunun değerlendirmesi sırasında Komisyonun toplantısına katılamaz ve oy kullanamaz.
- (10)Komisyon kararları ve raporları alenidir. Çeşitli yollarla kamuoyuna duyurulur.
- (11)Olumlu ve uygun olduğuna dair karar verilmesine rağmen, hukuken oluşan haklı gerekçeler veya etik olarak uygunsuz olduğu tespit edilmesi göz önünde bulundurularak önceden verilmiş olan onayın iptaline gidilebilir.
- (12)Kent Estetiği Yönetmeliği ve Komisyon Kararlarının uygulanması ve aykırılıkların denetlenmesi Kent Estetiği ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı koordinasyonu ile Zabıta Dairesi Başkanlığı'na yürütülür.

Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonunun görev ve yetkileri

MADDE 5–(1)Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon; tanıtım elamanları ile şehirciliğin gelişmesine veya estetiğine yönelik kent mobilyalarının tip, şekil ve niteliklerinin belirlenmesi ve düzenlenmesi, elektronik haberleşme istasyonları ve ATM yerlerinin belirlenmesinde görüş bildirir.

(2)Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon, şehirde görsel kirliliği önlemek amacıyla;

- Kent estetiğine, tarihi ve doğal değerlere uygun, kentsel tasarıma dayalı örnek ve estetik bina cepheleri elde etmek için çalışmalar yapar. Kent gelişiminin, Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan Kentsel Tasarım Rehberine uygunluğunu denetler.
- Komisyonuna sunulan projelerin; mimari ve cephe tasarımını, dolu boş oranını, çatı şeklini, dış cephe boya ve kaplama rengini, kullanılacak malzeme ve özelliklerini yürürlükteki İmar Kanunu, İmar Planı, yönetmelikler ve ilgili sair mevzuat kapsamında estetik yönden inceler.
- Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon, uygun gördüğü yerlerde yapıların estetiği, rengi, çatı ve cephe kaplaması ile ilgili kurallar getirir, yapıların inşasında yöresel malzeme kullanılmasına ve yöresel mimarinin dikkate alınmasına ilişkin zorunluluk getirir, her ölçek ve türdeki mimarlık, mühendislik, peyzaj ve kentsel tasarım projesini inceler, karar alınmadan önce yapılmış yapıların cephesinde yapılacak tadilat ve cephe çalışmasını inceler, komisyon tarafından onaylı projesine aykırı yapılan veya komisyon onayı alınmadan yapılan yapıların cephesinde yapılan tadilat için ilgili ilçe Belediyesinden yasal işlem yapılması hususlarında çalışmalar yapar.
- Uygulama imar planı ile tespit edilen yapı karakteri, mevcut doku ile uyumu ve cephe kütle etkisi de dikkate alınarak imar planında aksine bir hüküm bulunmuyorsa 40 metreden daha fazla cephe uzunluğu ve bina derinliği yapılabilmesine ilişkin karar verir.
- Uygulama imar planında belirlenmemiş ise binalara saçak yapılıp yapılmayacağı ve yapılacak saçakların genişliği, yörenin mimari karakterine ve yapılacak yapıların özelliğine göre karar alır.
- Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde imar plan kararlarına göre inşa edilecek yapıların, yapı inşaat alanında artış gerektirmemek şartıyla; yapı yaklaşma mesafeleri, bina yüksekliği, kat adetleri ve plan notları vb. gibi nedenlerle yapılaşmanın bulunduğu bölgenin silüetini, yapıların formunu

ve estetiğini olumsuz etkileyen talepler ile plan kararlarının yetersiz olduğu anlaşılan talepleri inceler ve gerekli olması halinde plan ve plan notları vb. konuları değerlendirerek görüş bildirir.

(2)Özel mülkiyete tabi alanlarda yapılacak tüm reklam ve tanıtım uygulamalarında, 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu hükümleri uygulanır.

(3)2863 sayılı Kanun kapsamına giren yerlerde Koruma Kurullarının onayına sunulacak projelerde görüş verir, Koruma Kurullarının kabul ettiği meydan düzenlemeleri ile sokak sağlıklaştırmaları projelerinin uygulamalarına katkı sağlar.

(4)Elektronik Haberleşme İstasyonlarına Büyükşehir Belediyesince verilecek yer seçim belgesi için Büyükşehir Mimari Estetik Kurulunun uygun görüşü alınır.

Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonu Eğitimleri

MADDE 6-

(1)Kent estetiği bilincini artırmak amacıyla Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi'nce çeşitli yarışmalar (Resim, Güzel Bahçe, Güzel Cephe, Güzel Meydan Yarışmaları vb.) düzenlenebilir.

(2)Büyükşehir Belediyesi tarafından, ilgili ilçe belediye personelleri, kent estetiği gönüllüleri, sivil toplum kuruluşları ve halkın katılımı ile Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonu kararlarının uygulaması ve yorumu hakkında eğitim ve bilgilendirme toplantıları düzenlenebilir.

(3)Ulusal ve Uluslararası kuruluşlarla, yurtdışı ve yurtiçi üniversitelerle, yurtdışı ve yurtiçi ilgili meslek örgütleriyle, mesleğin gelişimi ve proje teknolojileri ile ilgili diyaloglar ve haberleşme ağı kurma amacıyla teknoloji ve bilgi alışverişi sağlayabilir.

(4)Kentsel Tasarım ve standartlarının oluşturulması, meydan, ana arter, cadde, sokak, tretuvar düzenlemeleri ve bu alanların görüntü, kullanım ve mekân kalitelerini artıracak araştırma, inceleme amacına yönelik yurt içi ve yurt dışı teknik geziler yapılabilir.

Özel hükümler

MADDE 7- (1) İlçe belediyeleri, Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonunun kendi sorumluluk alanları ile ilgili alacağı prensip kararları doğrultusunda işlem tesis eder. Mimarlık eser ve projelerinin özgün fikir ifade edip etmediğine İlçe Belediyelerince kurulacak Mimari Estetik Komisyonları karar verir.

(2) İlçe Belediyesi; Komisyonca belirlenen meydan, bulvar, cadde ve karayolları gibi prestijli alanlara cephesi bulunan parseller için verecekleri imar durum belgesinde "Büyükşehir Mimari Estetik Komisyon Onayı Alınması Gereklidir" ibaresini belirtmekle yükümlüdür. Komisyon onayı alınması gereken parsellerde yapılacak yapılar için uygun görüş alınmadan ilgili belediyeler tarafından yapı ruhsatı verilemez.

Yasaklar

MADDE 8-

(1)Kanun, yönetmelik, çeşitli mevzuat hükümleri ile yapılması yasaklanmış reklamlardan başka halk sağlığını tehdit eden ve toplumun genel ahlak ve kültürel değerlerine aykırı olan reklamlar asılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

(2)Reklamlar dil, ırk, cinsiyet, din ve mezhep üzerine dayalı ayrımcılık içeren öğeler, şiddet hareketlerine yol açıcı, destekleyici ve özendirici unsurlar içeremez.

(3)Belediyeler, kendi mülk ve yetki alanlarında kullanacakları her türlü tanıtım, reklam, trafik, yön vb. levhaların, bez afiş ve pankartların çevreye uyum sağlayacak şekilde estetik olmalarına özen gösterirler. Bu tür tanıtım elemanlarının yapım ve montajı aşamasında imar birimlerinin veya işin önemine göre "Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonunun" görüşünü alırlar. Hangi durumlarda görüş alınacağına Büyükşehir Mimari Estetik Komisyonu karar verir.

(4)Reklam panosu ve tanıtıcı tabelaların bakım ve onarımı reklam panosu sahibine aittir. Bu elemanların gerekli bakım ve onarımı yapılmadığı ve çevre kirliliğine neden olacak durumlarda bulunması halinde reklam panosu sahibine süre bildirilerek gerekli uyarı yapılır. Süresi sonunda istenilen hale getirilmeyen reklam panoları kaldırılır.

(5)Tanıtım, ilan ve reklam panoları birbirinin görüntüsüne engel olacak şekilde yerleştirilemez. Sabit reklam asma panoları ile tanıtıcı levhalar standart trafik işaretlerine mani olacak şekilde konumlandırılmaz.

(6)Tabelalarda uluslararası markalar ve tescil edilmiş isim ve unvanlar haricinde Türkçe isimler ve Türkçe harf karakterleri dışında yazılar kullanılamaz.

(7)Duvar ve yapılardaki boyalar görüntü kirliliği oluşturacak şekilde eksik bırakılamaz.

(8)Işıklı reklam ve tanıtım uygulamalarında, sürüş güvenliğini tehlikeye düşürecek, görsel ulaşımı olumsuz etkileyecek şekilde (gizli led uygulaması hariç) led ışık, neon ve parlak yanıp sönen ışık uygulamalarının vb. aydınlatma elemanlarının kullanılmasına izin verilmez.

(9)İşyeri vitrinleri ve bina cam cephelerine bu yönetmelik ile izin verilenler dışında reklam ve tanıtım amaçlı resim, logo, yazı vb. yapıştırılmasına ve cam grafikleri ile kaplanmasına izin verilmez.

İdari ve mali kontrol

MADDE9- (1) Bu yönetmeliğe göre yapılmış işlemlerin idari ve mali kontrolü ve denetlemesi ile vergi ve ücret tahsil ve takibi Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin zabıta, mali ve izin veren birimlerince koordineli olarak veya oluşturulacak ortak bir ekiple yerine getirilir.

Cezai hükümler

MADDE10 - (1) İzinsiz veya bu yönetmelik hükümlerine aykırı yapılan reklamlardan dolayı yapılacak yaptırımlardan reklam panosu sahibi ve reklam panosunun imalatını yapan firma doğrudan sorumludur.

(2) İzinsiz konulan ilan, reklam ve tanıtım elemanları:

a) Meydanlara veya parklara, cadde veya sokak kenarlarındaki kamuya ait duvar veya alanlara, rızası olmaksızın özel kişilere ait alanlara bez, kâğıt ve benzeri afiş ve ilân asan kişi ve kuruluşa ayrıca izne dayalı olarak asılan afiş ve ilanların, izin verilen gerçek veya tüzel kişi tarafından verilen sürenin dolmasını müteakip kaldırılmaması durumunda Kabahatler Kanununa göre cezai müeyyide uygulanır. Bu afiş ve ilânların kaldırılmasına ilişkin masraflar da ilgili kişilerden ayrıca tahsil edilir.

b) Her türlü yapılaraiizinsiz konulan reklamlar ve bu yönetmelik hükümlerine aykırılık teşkil eden diğer hususlar, 3194 sayılı İmar Kanunu ile imar yönetmelikleri hükümleri doğrultusunda işlem yapılarak ilgililerince verilen süre içerisinde tespit edilen aykırılığın giderilmemesi durumunda Belediyece gereği yapılarak uygun hale getirilir. Buna ait masraflar %20 fazlası ile birlikte ilgisinden 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilir.

c) İzinsiz ilan ve reklam, tanıtım elemanlarını koyanlar için 1608 sayılı Kanun ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre işlem yapılır. Türk Ceza Kanunun ilgili maddeleri doğrultusunda ayrıca işlem yapılması için gerekli mercilere müracaat edilir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 11- (1) 20.02.2017 tarih ve 2017/106 sayılı Belediye Meclis Kararı ile kabul edilen Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Estetik Kurulu Oluşumu ve Çalışma Esasları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu yönetmelik Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisi'nce kabul edilmesini müteakip yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13-(1) Bu yönetmelik hükümlerini Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanıve İlçe Belediye Başkanları birlikte yürütür.